

- Documentanalyse
- Vragenlijstonderzoek
- 15 – 20 interviews per gemeente
- 5 overige weerbaarheidsscans in N-H.

FACTSHEET RODE DRADEN WEERBAARHEIDSSCANS

Ambtelijke weerbaarheid tegen ondermijning

Bewustzijn

Gemiddeld een derde van de medewerkers weet niet of ze in hun werk met criminelen in aanraking kunnen komen, gemiddeld 15% - 25% denkt van niet.

Ondermijningsbeelden waren een impuls voor het bewustzijn, maar is inmiddels weggezaakt.

Sterk wisselend beeld bij medewerkers of zij doelwit kunnen zijn van criminelen.

Gemiddeld 60% van de medewerkers denken signalen te kunnen herkennen, gemiddeld 40% weet het niet (zeker).

Een grote meerderheid van de medewerkers vindt dat integriteitsregels strikt gevolgd moeten worden.

Integriteit en cultuur

De leiding geeft het goede voorbeeld, maar soms is daar weinig zicht op bij medewerkers.

De meeste medewerkers voelen zich vrij integriteitsschending te melden, aanspreken op gedrag blijkt lastig.

Grote verschillen in de mate waarin er over integriteit kwesaties wordt gesproken.

Organisatie

- ❖ Weerbaarheid vaak nog bij OOV belegd, maar is ook een kerntaak P&O/HR.
- ❖ Signaleringsoverleg is nog geen gangbare praktijk.
- ❖ Wet Bibob vaak minder ingezet dan beleid mogelijk maakt.
- ❖ Beperkte financiële middelen voor weerbaarheid; doorgaans geen specifiek budget beschikbaar.

Beheersmaatregelen

- ❖ Vierogenprincipe is het meest gehanteerde beheersmaatregel. Toezicht op de naleving ontbreekt veelal.
- ❖ Overige maatregelen worden niet systematisch toegepast.
- ❖ Veel aandacht voor cybersecurity.

Persoonlijke weerbaarheid

Werknemers willen beter geïnformeerd worden over risico's die zij zelf lopen en hoe signalen te herkennen.

Verklarende factoren voor de mate van weerbaarheid

Noodzaak

- Hoe zichtbaarder de georganiseerde criminaliteit, des te groter de gevoelde noodzaak de weerbaarheid te versterken.

Willen

- De balans van de gemeente tussen weerbaarheid en dienstbaarheid.
- Aanwezigheid aanjagers die 'willen', maar die daarvoor ook de ruimte krijgen.

Kunnen

- Voldoende kritieke massa OOV en aanwezigheid kennis en expertise.
- Mate waarin de basis van de gemeente op orde is.

Waar staat uw gemeente?

Op basis van de bevindingen kunnen gemeenten worden ingedeeld op basis van de ontwikkelfase waarin zij zich op dit moment bevinden. Deze fasen zijn als volgt te typeren:

Gemeenten waar sprake is van naïviteit of zelfs een zekere mate van ontkenning dat ondermijning door criminaliteit kan plaatsvinden in hun gemeente.

Gemeenten met een ontluikend bewustzijn die hun basis nog op orde moeten en ook willen brengen.

Gemeenten die al de nodige maatregelen hebben getroffen (bewustwordings-trainingen, iets van een informatie-knooppunt en signaleringsoverleg), maar waar de structurele borging en samenhang in de organisatie ontbreken.

Gemeenten waar de bestuurlijke aanpak en het belang van de eigen weerbaarheid behoorlijk in de genen lijkt te zitten, die ook de nodige (samenhangende) maatregelen hebben getroffen en waar vooral nog 'finetuning' moet plaatsvinden.